

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 2

The 2nd STOU Graduate Research Conference

ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมการทำสมุนไพรของศูนย์กสิกรรมสมุนไพรไทย เขาขุนอินทร์

ตำบลป่ายูบใน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดระยอง

**Participants' Satisfaction on Herb Processing at Kao KhunIn Herbal Center
Payubnai Sub-District Wang Chan District Rayong Province**

นางจุฑามาศ สุวรรณพิมล (Nongjathasrom Suvanpimol)* สมจิต โยชะคง (Somchit Yotakhong)**

พรชูลย์ นิลวิเศษ (Ponchulee Nilvises)***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยพื้นฐานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมการทำสมุนไพรของศูนย์กสิกรรมสมุนไพรไทย เขาขุนอินทร์ ตำบลป่ายูบใน อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดระยอง 2) ความรู้พื้นฐานของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับสมุนไพรและการทำสมุนไพร 3) ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมการทำสมุนไพร 4) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมการทำสมุนไพร 5) ปัญหา และข้อเสนอแนะ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมการทำสมุนไพรของศูนย์กสิกรรมสมุนไพรไทย จำนวน 850 ราย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 164 ราย โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย และแบบเจาะจง เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าต่ำสุดค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการจัดอันดับและการวิเคราะห์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้เข้ารับการฝึกอบรมการทำสมุนไพรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 43.29 ปี การศึกษาในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพการเกษตร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 12,469.51 บาท ประสบการณ์ในการทำงานเฉลี่ย 19.01 ปี ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของกลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส. 2) โดยภาพรวมผู้เข้าอบรมมีความรู้ปานกลาง ในเรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร (น้ำมันหั่นผิวสมุนไพร) สำหรับผู้ไม่มีความรู้เลยมากที่สุด คือ เรื่องความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร ได้แก่ อันตรายจากการแพ้สมุนไพร อาการที่เกิดจากการแพ้สมุนไพร และอาการเจ็บป่วยและโรคที่ไม่ควรใช้สมุนไพร 3) โดยภาพรวมผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจระดับมาก ด้านพิธีกร คือ มีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และมีความพึงพอใจระดับน้อย ในผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรที่วางจำหน่าย คือ สมุนไพร 4) การทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า การศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเข้าอบรมการทำสมุนไพร และ 5) โดยภาพรวมผู้เข้าอบรมมีปัญหาในระดับน้อยที่สุด คือ ในด้านการดำเนินการฝึกอบรม คือ จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมมากเกินไป ส่วนข้อเสนอแนะ พบว่า ให้ความสำคัญเห็นด้านกิจกรรมการฝึกอบรมมากที่สุด ระบุว่าควรมีการสอนวิธีการนวดแผนไทย

คำสำคัญ ความพึงพอใจ การฝึกอบรมสมุนไพร จังหวัดระยอง* นักศึกษาหลักสูตรเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช nongjathasrom@gmail.com** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช dr.somchit@hotmail.com*** รองศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช pornchulee.nil@stou.ac.th

Abstract

The objectives of this study were to study (1) fundamental factors of trainees in Tyler Herbs Center who were trained to make Tyler Herbs of KhaoKhun-In in Payubnai Sub-District, Wang Chan District, Rayong Province; (2) their fundamental knowledge of herbs and making herbs; (3) their satisfaction of making herbs; (4) the correlation between their fundamental factors and their satisfaction of making herbs; and (5) their problems and suggestions on making herbs.

The population in this study were 850 trainees who participated in the training courses in making herbs of KhaoKhun-In in Payubnai Sub-District, Wang Chan District, Rayong Province. The samples were selected from 164 persons altogether, by using simple and specific random sampling methodology. The data were collected by using a questionnaire form. The statistical methodology used to analyze the data by instant computer programs were frequency, percentage, minimum value, maximum value, mean, standard deviation, range and correlation analysis.

The output of this study were as follows: 1) Most of the studied trainees were female, with average age at 43.29 years. They were educated at primary level. Their main occupation was a farmer. Their average income obtaining from making herbs was 12,469.51 Baht per month. The average duration of their experience in making herbs was 19.01 years. Most of them were a client of the Bank for Agriculture and Agricultural Co-Operative. 2) The studied trainees generally had knowledge of the preservation of herbal products (herbal biological fermented water) at medium level, and they had knowledge of herbs at the least level in the aspect of the danger of being allergic to any kind of herbs, symptoms caused by an allergy to any kind of herbs, illness symptoms, and diseases which should not have been cured by using any kind of herbs. 3) In general, the studied trainees had satisfaction of lecturers at much level in the aspect of their good knowledge and proficiency in transferring knowledge and at least their satisfaction on the herb production is on the herbal soap saling. 4) From the hypothesis testing, it was found that their education level, and the average monthly income correlated with the satisfaction in herb making. And 5) the studied trainees generally had problems, at the least level, in the aspect of the training course operation that the quantity of trainees in training courses was too much. For their suggestions, it was found that they had suggestions, at the most level, on activities/syllabi in their training courses that Thai massage procedure should have been added to activities/syllabi in their training courses too.

Keywords: Satisfaction, Training course in making herbs, Rayong province